

Рецензия.

Книгата „Освобождението на гр. Хасково“ е малъкъ, но цененъ приносъ, както къмъ нашата история, така също и къмъ нашата книжнина. Тя ни описва всички онния патида, които съзиживели нашите баци и дъди въ време на освободителната война. Мъжките и страданията на Хасковци съз и на всички други българи. Авторът като ни излага всичко онова, което той лично е изживял: своите трепети, радости, надежди отъ вестта за близката свобода и единовременно сътова страхът отъ жестокостта на *азърълъти* турци, ни пренася въ онай не много далечна епоха и ни кара да се вживимъ въ нея. Тя нистава близка тъй като случилътъ, които ни описва, съзързани съ познати, близки намъ мъста. Ние видяхме, чувствувахме, че мъстата, които днес съ осъянни съ грамадни, великолепни сгради, не преди много години съ бил арена на ужасни зрелища, че по улиците, изъ които ние сега безгръжно и съ вдигнати глави се разхождаме, никога съ бродили като сънки нашите предци преклонени, несъмъщи да вдигнат погледъ, за да не съзратъ увиснало на бесилото тълото на свой близъкъ другар, съседъ, братъ. Ние обикновемъ тъста, научаваме се да ги ценимъ, ставатъ ни скъпии; обикновемъ по-силно родния си градъ — научаваме да ценимъ свободата на родината.

Разказътъ е неизпринуденъ, лекъ, увлекателенъ. Случилътъ бързо се мънятъ една следъ друга най-разнообразни: ту тъжни, мрачни, ту весели, свѣтли.

Стильтъ — плавенъ, картиенъ: той ни подкупва, превзема.

Книгата тръбва да бъде прочетена не само отъ всички хасковци, но и отъ всички българинъ, защото тя ни кара да обикнемъ нашето минало, всѣкога да го помнимъ и да черпимъ наизидание отъ него.

Гр. Хасково, 25 Mai 1927.

М. Манахилова
К. Карагяуровъ
Ст. Шиваровъ

Предговоръ.

Дълги и неописуеми бѣха страданията на българскиятъ народъ, подложенъ на петъковно двойно — политическо и духовно — робство. Най-после провидението се смили надъ него и изпрати братския руски народъ да го освободи. Преходътъ бѣше голъмъ, отъ робство, въ свобода. При освобождението на нѣкои градове и села, събитията, които съз станали около тѣхъ, като исторически, добре е да се ошишать и оставяте като наследие на младото поколение да ги знае и да ги помни.

Настоящата книга е написана съ такава целъ. Нѣма съмнение, че въ онова бурно време, когато хората се бѣха пръснали на разни страни и скрили, да запазятъ живота си, пълно описание е немислимо. Само това, което съмъ чуль, видѣлъ и прживялъ, него описвамъ. Убеденъ съмъ, че останалитъ живи съвременници ще я четатъ да си припомнятъ турското робство и освобождението, а младите — да видятъ какъ е станало освобождението на родния имъ градъ Хасково.

Съмътъ за свой особенъ приятелъ дъгъ да изкажа тукъ моето благодарностъ къмъ Общинския съветъ въ Хасково, които, следъ рецензиране на книгата отъ назначената отъ него комисия въ съставъ: Кмета Ст. Шиваровъ, учителътъ по история К. Карагяуровъ и учителката по литература М. Манахилова, постанови да ми се отпусне помощъ, да я издамъ.

Също тъй благодаря и на членовете на комисията за положения имъ трудъ при рецензиране на книгата.

Ст. София, 20 януари 1928 год.

Георги Стоиловъ.